

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
ADLIYA VAZIRLIGIDA
DAVLAT RO'YXATIDAN O'TKAZILDI
RO'YXAT RAQAMI: 3030-10
2025 - yil 14 - Iyul

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MARKAZIY BANKI BOSHQARUVINING QARORI

Bank xizmatlari iste'molchilari bilan o'zaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo'yiladigan minimal talablar to'g'risidagi nizomga qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish haqida

O'zbekiston Respublikasining "O'zbekiston Respublikasining Markaziy banki to'g'risida"gi Qonuniga muvofiq Markaziy bank boshqaruvi qaror qiladi:

1. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining 2018-yil 28-apreldagi 16/18-son qarori (ro'yxat raqami 3030, 2018-yil 2-iyul) (Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 03.07.2018-y., 10/18/3030/1440-son) bilan tasdiqlangan Bank xizmatlari iste'molchilari bilan o'zaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo'yiladigan minimal talablar to'g'risidagi nizomga ilovaga muvofiq qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritilsin.

2. Mazkur qaror rasmiy e'lon qilingan kundan e'tiboran uch oydan keyin kuchga kiradi.

O'zbekiston Respublikasi
Markaziy banki Raisi
13-Iyun 2025-yil
12/7 son

ISHMETOV TIMUR
AMINDJANOVICH

O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining
2025-yil 13-iyundagi 12/7-son qaroriga
ILOVA

Bank xizmatlari iste’molchilari bilan o‘zaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo‘yiladigan minimal talablar to‘g‘risidagi nizomga kiritilayotgan qo‘shimcha va o‘zgartirishlar

1. 1-band quyidagi mazmundagi xatboshi bilan to‘ldirilsin:

“**kredit** – banklar tomonidan beriladigan kredit, mikroqarz va mikro kreditlar.”.

2. 9-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“9. Bank tomonidan kredit va omonat (depozit) bo‘yicha xizmat ko‘rsatish davrida iste‘molchining og‘zaki yoki yozma so‘rovi olingan kundan e‘tiboran bir ish kuni ichida unga quyidagi axborotlar yozma shaklda oyda bir marta bepul taqdim etiladi:

a) kredit bo‘yicha (axborot berilgan sanasini ko‘rsatgan holda):

kreditlash limiti;

kredit bo‘yicha to‘langan pul mablag‘lari summasi;

asosiy summa bo‘yicha qarz qoldig‘i;

navbatdagi to‘lovlarning miqdori, tarkibi va muddatlari (to‘lovlar jadvali);

kreditni muddatidan oldin qisman yoki to'liq so'ndirish istagi bildirilgan taqdirda to'lash lozim bo'lgan summalar miqdori;

muddati o'tkazib yuborilgan qarzdorlik miqdori va tarkibi;

kelib tushayotgan pul mablag'lari kredit bo'yicha qarzni so'ndirishga yo'naltirilishi haqida axborotlar;

b) omonat (depozit) bo'yicha (axborot berilgan sanasini ko'rsatgan holda):

axborot berilgan sanaga omonat (depozit) qoldig'i;

axborot berilgan sanaga omonat (depozit) bo'yicha hisoblangan jami foiz summasi, shu jumladan to'langan foiz summasi.”.

3. 18¹-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“18¹. Banklar o'zlarining rasmiy veb-saytlarida, shuningdek mobil ilovalarida (agar mavjud bo'lsa) jismoniy shaxslarga mo'ljallangan kreditlarning to'liq qiymatini mustaqil hisoblab chiqish imkoniyatini yaratib berishlari lozim.”.

4. 24⁵-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“24⁵. Bankdagi omonatlar (depozitlar) O'zbekiston Respublikasining “Banklardagi omonatlarni himoya qilish kafolatlari to'g'risida”gi Qonuniga muvofiq kafolatlangan bo'lsa, omonat (depozit) shartnomasi yoki bank hisobvarag'i shartnomasida bu haqida kafolatlanadigan mablag'larning summasini ko'rsatgan holda ma'lumotlar aks ettirilishi shart.”.

5. 26-bandda:

quyidagi mazmundagi o‘n uchinchi xatboshi bilan to‘ldirilsin:

O‘zbekiston Respublikasining “Banklardagi omonatlarni himoya qilish kafolatlari to‘g‘risida”gi Qonuniga muvofiq kafolatlanadigan pul mablag‘lari hamda kafolatlangan omonatlar bo‘yicha kompensatsiya summasi;”;

o‘n uchinchi va o‘n to‘rtinchi xatboshilar tegishli ravishda o‘n to‘rtinchi va o‘n beshinchi xatboshilar deb hisoblansin.

6. 27-bandda:

oltinchi xatboshidagi “kreditlarning (mikroqarzlarning)” degan so‘zlar “kreditlarning” degan so‘z bilan almashtirilsin;

o‘n yettinchi xatboshi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“kredit ta‘minotiga qabul qilinadigan garov turlari (agar garov talab qilinsa) va ularga qo‘yiladigan talablar;”.

7. 30¹-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“30¹. Iste‘molchi-jismoniy shaxs kredit, shu jumladan kredit kartasini olish yoki omonat hisobvarag‘i ochish uchun bankka murojaat qilganida (bank binosiga iste‘molchi tashrif buyurganda) bank mazkur Nizomning 2-ilovasiga muvofiq kreditning, 3-ilovasiga muvofiq muddatli omonatning hamda 3a-ilovasiga muvofiq kredit kartaning asosiy shartlari to‘g‘risidagi axborot varaqasini (bundan buyon matnda Axborot varaqasi deb yuritiladi) iste‘molchi – jismoniy shaxs bilan birgalikda to‘ldiradi va iste‘molchi – jismoniy shaxsga taqdim etadi.

Bunda mobil ilova orqali kredit, shu jumladan kredit kartasini olishda hamda muddatli omonat ochishda, bank tomonidan iste‘molchiga axborot varaqasi bilan tanishib chiqish va uni yuklab olish imkoniyati yaratilishi lozim.

Bank o'zining rasmiy veb-saytida iste'molchilarga taqdim etilayotgan omonat, kredit, shu jumladan kredit karta mahsulotlari bo'yicha Axborot varaqasining interaktiv shaklini mustaqil ravishda to'ldirish va undan nusxa olish imkoniyatini yaratib berishi lozim.

Axborot varaqasi iste'molchi – jismoniy shaxsga bepul tarzda taqdim etiladi hamda kredit, shu jumladan kredit kartasini olish yoki omonat hisobvarag'i ochish uchun buyurtmanoma hisoblanmaydi.”.

8. 35¹-bandda:

birinchi xatboshidagi “mikroqarz” degan so‘z “kredit” degan so‘z bilan almashtirilsin;

uchinchi xatboshidagi “kreditlar (mikroqarzlarni)” degan so‘zlar “kreditlarni” degan so‘z bilan almashtirilsin;

quyidagi mazmundagi to'rtinchi xatboshi bilan to'ldirilsin:

“kredit shartnomasiga qarzdorning kredit ajratilgan bankda yoki boshqa bankda ochilgan hisobvaraqlarida har qanday davr mobaynida ma'lum miqdordagi kamaymaydigan pul mablag'i qoldig'i yoki aylanmasi mavjud bo'lishi, shu jumladan kreditni qaytarish jadvalida belgilangan navbatdagi to'lovni qoplash uchun yetarli mablag' saqlashi yuzasidan shart kiritish;”;

to'rtinchi va beshinchi xatboshilar tegishli ravishda beshinchi va oltinchi xatboshilar deb hisoblansin;

to'rtinchi va beshinchi xatboshidagi “kreditlar (qarzlarni)” degan so‘zlar “kreditlar” degan so‘z bilan almashtirilsin.

9. 36¹²-bandda:

quyidagi mazmundagi ikkinchi xatboshi bilan to'ldirilsin:

“qarz oluvchilarga kredit taqdim etish to‘g‘risidagi arizasi ijroga qabul qilinganligi to‘g‘risida SMS xabarnoma yuborishi;”;

ikkinchi – to‘rtinchi xatboshilar tegishli ravishda uchinchi – beshinchi xatboshilar deb hisoblansin.

10. 37¹-bandning birinchi va ikkinchi xatboshilaridagi “kredit (qarz)” va “kreditni (qarzni)” degan so‘zlar tegishli ravishda “kredit” va “kreditni” degan so‘zlar bilan almashtirilsin.

11. 37²-bandning birinchi xatboshisi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“37². Qarzdordan kreditning joriy to‘lovi uchun kreditni qaytarish jadvalida belgilangan summaga nisbatan ko‘p mablag‘ kelib tushsa, u holda bank kelib tushgan mablag‘ning ortiqcha qismini qarz oluvchining kreditining asosiy qarzini so‘ndirishga yo‘naltiradi hamda kredit summasini qayta hisoblaydi, agar shartnomada boshqacha tartib belgilanmagan bo‘lsa.”.

12. 37⁴-bandning birinchi xatboshisi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“37⁴. Bank kredit shartnomasiga asosan kredit bo‘yicha qarzdorlik summasini to‘lash majburiyati to‘liq bajarilgan sanadan boshlab uch ish kunidan kechiktirmagan holda mazkur kredit bo‘yicha:”.

13. 37⁵-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“37⁵. Banklar ajratilgan kredit ta‘minotiga qabul qilingan garov mulklarini kreditning asosiy qarzi qoldig‘iga mutanosib ravishda bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirish bo‘yicha quyidagilarni o‘z ichiga oluvchi alohida tartibga ega bo‘lishi va ushbu tartib bankning rasmiy veb-saytida joylashtirilishi lozim:

qarz oluvchi yoki garovga qo'yuvchining garovga qo'yilgan mol-mulklarni bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirish bo'yicha arizasini ro'yxatga olish hamda ushbu arizani ko'rib chiqish muddati;

garovga qo'yilgan mol-mulklarni bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirish masalasini ko'rib chiqish va tegishli qarorni qabul qilish bo'yicha bankning vakolatli organi to'g'risida hamda mazkur vakolatli organning qarori haqida arizachiga xabar berish muddati;

garovga qo'yilgan mol-mulklarni bosqichma-bosqich garovdan chiqarish yoki garov narsasini almashtirishni rad etish bo'yicha qaror qabul qilinganda, bu to'g'risida asoslantirilgan holda arizachiga xabar berish.

Bank kredit bo'yicha tuziladigan garov shartnomasida bankning garov ta'minotiga qo'yilgan talablardan kelib chiqqan holda qarz oluvchining kreditning qoplanmagan qismidan ortiq summada garov ta'minoti summasini kamaytirish huquqini, shuningdek garov ta'minotini kamaytirish tartibi va usullarini aks ettirishi shart.

Kredit qarzdorligini qoplash maqsadida bank garovga qo'yilgan mol-mulkni suddan tashqari tartibda qonunchilikda taqiqlanmagan usullar orqali garovga qo'yuvchi bilan qonunchilikda belgilangan tartibda kelishgan holda realizatsiya qilishi mumkin.

Bunda, bank mol-mulkni realizatsiya qilishdan tushgan mablag'larni kredit qarzdorligi va boshqa xarajatlarga yo'naltirilishi yuzasidan qarz oluvchi va garovga qo'yuvchiga yozma ma'lumot yuborilishini ta'minlashi lozim.”.

14. 38-bandda:

quyidagi mazmundagi ikkinchi – yettinchi xatboshilar bilan to'ldirilsin:

“Bankning kreditor sifatidagi huquqlari sug'urta tashkilotiga o'tganda (subrogatsiya), o'tkazilgan sanadan boshlab uch ish kunidan kechiktirmagan holda bank qarzdonga (birgalikda qarz oluvchi) va kafillarga bankning kredit bo'yicha talab qilish

huquqi sug'urta tashkilotiga o'tkazilganligi to'g'risida o'zaro kelishilgan aloqa kanallari orqali yozma xabarnoma (ma'lumotnoma) yuborishi shart.

Bunda, bank tomonidan yuboriladigan xabarnoma (ma'lumotnoma) eng kamida quyidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olishi lozim:

kredit bo'yicha talab o'tkazilgan sug'urta tashkilotining to'liq nomi, yuridik (pochta) manzili, aloqa ma'lumotlari;

kredit bo'yicha talabni o'tkazish asoslari (shartnoma (kelishuv) raqami, sanasi va qonunchilik asosi);

talab o'tkazilgan sanadagi kredit majburiyati (qarzdorligi) to'g'risidagi ma'lumotlar (asosiy qarz, foiz va boshqa to'lovlar);

ushbu xabarnoma (ma'lumotnoma) bo'yicha bog'lanishi mumkin bo'lgan aloqa ma'lumotlari.”;

ikkinchi xatboshi sakkizinchi xatboshi deb hisoblansin.

15. 38²-banddan “, mikroqarzlarni” degan so'z chiqarib tashlansin.

16. 1-ilovada:

1) nomi va 7-banddan “(mikroqarzlarning)” degan so'z chiqarib tashlansin;

2) muqaddimadan “(mikroqarzlarning)” degan so'z chiqarib tashlansin;

3) 1-bandda:

ikkinchi xatboshi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“kreditning to‘liq qiymati (bundan buyon matnda “KTQ” deb yuritiladi) – kredit olish bilan bog‘liq to‘lovlarning haqqoniy, yillik va samarali hisoblashdagi foiz stavkasi;”;

uchinchi xatboshidan “(mikroqarz)” degan so‘z chiqarib tashlansin;

4) 2-bandda:

uchinchi, to‘rtinchi va to‘qqizinchi xatboshilardan “(mikroqarz)” degan so‘z chiqarib tashlansin;

sakkizinchi xatboshi quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“mijozlarni jalb qilish, ular tomonidan kredit olish uchun taqdim etilgan hujjatlarni tekshirish, ushbu hujjatlarni bankka topshirish, kreditlarni qoplash hisobiga bank mijozlaridan to‘lovlar va pul o‘tkazmalarini qabul qilish bo‘yicha bankka xizmat ko‘rsatadigan tashkilotlar (vositachilar) hisobiga amalga oshirilgan to‘lovlar.”;

5) 3-bandda:

uchinchi, to‘rtinchi va to‘qqizinchi xatboshilardan “(mikroqarz)” degan so‘z chiqarib tashlansin;

beshinchi xatboshidan “(mikroqarzar)” degan so‘z chiqarib tashlansin;

6) 4 – 6 va 11-bandlardan “(mikroqarz)” degan so‘z chiqarib tashlangan;

7) 8-bandda:

to‘rtinchi va oltinchi xatboshilardan “(mikroqarzni)” degan so‘z chiqarib tashlansin;

beshinchi, yettinchi va to‘qqizinchi xatboshilardan “(mikroqarzni)” degan so‘z chiqarib tashlansin;

sakkizinchi xatboshidan “(mikroqarz)ni” degan so‘z chiqarib tashlansin;

o‘n birinchi va o‘n ikkinchi xatboshilardan “(mikroqarz)” degan so‘z chiqarib tashlansin;

8) 10-band quyidagi tahrirda bayon etilsin:

“10. Banklar iste‘molchi – jismoniy shaxsga uning talabiga ko‘ra KTQ miqdori to‘g‘risidagi ma‘lumot bilan birga kredit shartnomasi tuzish paytida uning mutlaq qiymatini, ya‘ni kreditning asosiy qiymati, foizlari va boshqa to‘lovlar, shu jumladan amaldagi ta‘riflar bo‘yicha uchinchi shaxs foydasiga to‘lanadigan to‘lovlarni, agar bunday to‘lovlar iste‘molchi – jismoniy shaxsning majburiyati bo‘yicha shartnoma shartlaridan kelib chiqadigan bo‘lsa, ularni alohida ko‘rsatgan holda yozma ma‘lumot taqdim etadi.”;

9) 11-banddan “(mikroqarz)” degan so‘z chiqarib tashlansin.

17. Mazkur qo‘shimcha va o‘zgartirishlarning ilovasiga muvofiq tahrirdagi 3a-ilova bilan to‘ldirilsin.

Bank xizmatlari iste‘molchilari bilan o‘zaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo‘yiladigan minimal talablar to‘g‘risidagi nizomga kiritilayotgan qo‘shimcha va o‘zgartirishlar

ILOVA

“Bank xizmatlari iste‘molchilari bilan o‘zaro munosabatlarni amalga oshirishda tijorat banklarining faoliyatiga qo‘yiladigan

minimal talablar to'g'risidagi nizomga
3a-ILOVA

**Kredit kartaning asosiy shartlari to'g'risidagi
AXBOROT VARAQASI***

Tijorat bankining nomi, rasmiy veb-sayti, telefon raqamlari		
1-bo'lim. Kredit kartaning asosiy shartlari		
1	Kredit kartaning nomi	
2	Karta chiqarilgan to'lov tizimi (VISA, MasterCard, Humo va hokazolar)	
3	Kredit limiti (minimal va maksimal miqdori)	
4	Foiz stavkasi (yillik)	
	<i>a) xaridlar qilganda (va ularga tenglashtirilgan operatsiyalarga)</i>	
	<i>b) o'tkazmalarni amalga oshirganda (va ularga tenglashtirilgan operatsiyalarga)</i>	
	<i>v) kredit kartaga ajratilgan limitni naqdlashtirganda (va ularga tenglashtirilgan operatsiyalarga)</i>	
	<i>g) boshqa operatsiyalarni amalga oshirganda (yuqorida ko'rsatilmagan)</i>	
5	Kredit kartaning to'liq yillik foiz stavkasi (APR)	

6	Foizsiz davr muddati (greys period)	
7	Foizsiz davr qanday operatsiyalar uchun amal qiladi	
8	Foizsiz davr qanday operatsiyalar uchun amal qilmaydi	
9	Har oylik minimal to'lov	
10	Karta bo'yicha qarzdorlikni oraliq to'lash sanasi yoki ushbu to'lovni aniqlash tartibi	
11	Amalga oshirilgan operatsiyalar bo'yicha ko'chirma berish sanasi yoki sanani aniqlash tartibi	
12	Shartnoma shartlari bajarilmaganligi yoki muddati o'tgan to'lovlar bo'yicha jarima va penyalar	
13	Kredit karta bo'yicha ta'minot (agar mavjud bo'lsa)	
14	Kredit kartani rasmiylashtirish usullari va muddati	
15	Kredit karta bo'yicha limitdan voz kechish usullari va muddati	
16	Kredit karta bo'yicha boshqa shartlar** (tiklanuvchan limit shartlari, bank tomonidan limitni cheklash va bekor qilish va boshqalar) a) b) v) ...	

2-bo'lim. Kredit karta bo'yicha to'lovlar (komissiyalar)***		
1	Doimiy muddatli to'lovlar (oylik abonent to'lovi va hokazolar)	
2	Xaridlarni amalga oshirganda	
3	Boshqa kartaga (hisobvarag'ga) o'tkazmalarni amalga oshirganda	
4	Kredit kartaga ajratilgan limitni naqdlashtirganda	
5	Boshqa operatsiyalarni amalga oshirganda	
6	O'zbekistondan tashqaridagi tranzaksiyalar (operatsiyalar) bo'yicha	
7	Kredit karta bo'yicha qarzdorlikni to'lash xarajatlari	
8	Kredit karta hisobini to'ldirganda (boshqa bankning kartasi, bank kassalari va elektron hamyon orqali to'ldirish xarajatlari)	
9	Kredit kartani: a) chiqarganda; b) qayta chiqarganda.	
10	Boshqa to'lovlar**	

Kredit kartani rasmiylashtirishga rozi bo'lishdan oldin diqqat bilan o'rganib chiqing!

Siz kredit kartaning shartlari va qiymati to'g'risida, to'lovlar va hisob-kitoblar tartibi to'g'risida (foizlar, jarima va penyalar), kredit karta shartnomasi bo'yicha Sizning huquqlaringiz va majburiyatlaringiz to'g'risida, kredit karta shartnomasi bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xatarlar va javobgarliklar to'g'risida, kredit kartadan xavfsiz foydalanish to'g'risida, shuningdek Sizga tushunarsiz bo'lgan boshqa masalalar yuzasidan bankdan to'liq va batafsil ma'lumot olishga haqlisiz.

Agar Sizda shikoyatlar mavjud bo'lsa, u holda Siz murojaatingizni (telefon raqami ko'rsatiladi) raqamli telefonga yoki (bankning pochta manzili ko'rsatiladi) manzilga yoki (bankning elektron pochta manzili ko'rsatiladi) elektron manzilga jo'natishingiz mumkin.

AXBOROT VARAQASINING TO'G'RILIGI VA HAQIQIYLIGI TASDIQLANADI.	
_____ (bank mutaxassisining F.I.O. va lavozimi)	_____ (to'ldirilgan sana)

* Mazkur varaqa kredit karta bo'yicha shartnoma yoki kredit karta olish uchun buyurtmanoma o'rnini bosmaydi, aksincha turli banklarning kredit kartalari shartlarini taqqoslashga va kerakli tanlovni amalga oshirishga yordam beradi.

** Mazkur bandeda bank xohishidan kelib chiqib o'zi lozim deb topgan shartlarni yoki ma'lumotni aks ettiradi.

*** 2-bo'limda qayd etilgan komissiya va to'lovlar kredit kartaga ajratilgan limit mablag'laridan foydalanganlik uchun undiriladi.”.